

## Benedikt Sveinsson, sýslumaður í Þingeyjarsýslu

**Kunngjörir:** Samkvæmt fyriræmum laga nr. 18, 22. maí 1890, 6. gr., hefir sýslunefndin í Norður-Þingeyjarsýslu samið og samþykkt svolátandi

### Reglugjörð

um hundalækningar í Norður-Þingeyjarsýslu.

#### 1. gr.

Í hverjum hreppi sýslunnar skulu kosnir af hreppsnefnd 2—3 menn til að annast um lækningar hunda af bandormum.

Ásamt verðlagsskýrslum hreppstjóranna til hlutadeigandi amtmanns. Á sama hátt semja prestar, hver í sínu prestakalli, samskonar verðlagsskýrslur og senda prófasti sínum, sem svo setur meðalverð á hverja vörutegund í prófastsdæminu, og sendir skýrslu um það ásamt skýrslunum frá prestunum biskupi, og í Norðuramtinu og Austuramtinu prófasti þeim, sem í umboði biskups starfar að samningu verðlagsskráa í nefndum ömtum. Eftir hinum móttæknur skýrslum semur svo hlutadeigandi amtmáður og biskup verðlagsskrá fyrir sýslu hverja í Suðuramtinu og Vesturamtinu og hlutadeigandi amtmáður og prófastur sá, sem biskup hefur falið slíkt, verðlagsskrá fyrir hverja sýslu í Norðuramtinu og Austuramtinu, og gildir verðlagsskrá hverrar sýslu fyrir kaupstaði þá, er liggja í sýslunni. Verðlagsskrá þessi gildir frá miðju næsta maímánaðar og til sama tíma árið eftir.

Aðalbreyting sú á framangreindum reglum, sem farið er fram á í lagafrumvarpi því, er alþingi hefir samþykkt, er falin í því, að stofnskýrslur þær, er liggja til grundvallar fyrir verðlagsskránum, framvegis skuli ekki samdar af hreppstjórum og prestum, hverjum í sínu lagi, heldur af nefnd, sem í hverjum hreppi og kaupstað sje skipuð presti, formanni skattanefndar, sem í landsveitum ætíð er hreppstjórnin, en í kaupstöðum bæjarfógetinn, og manni kosnum af hreppsnefnd eða hajarstjórn, og skulu þessir þrír menn í samvinnu ár hvert í októbermánaðarlok semja skýrslu um peningagangverð í hreppnum á næstliðnu ári á vörutegundum þeim, er venja er að telja til verðlagsskráa, en verði þeir ekki á eitt sáttir um verðlagið, skal það sett eftir meðaltali skýrslna hinna 3 manna; sem fremur óverulega breyting má nefna, að stiptyfirvöldin setja verðlagsskrár fyrir allt landið, og að kostnaðurinn við prentunina, sem áður var greiddur af jafnaðarsjóðum amtanna, skuli nú greiddast af landssjóði. Loks gefur 1. gr. 1. liður lagafrumvarpsins reglur um nokkur atriði, sem hingað til hefir verið ágreiningur um.

Að mínu áliti er fyrirkomulag það, að því er snertir upplýsingar um gangverð á vörutegundum þeim, sem talðar eru til verðlagsskráa, er alþingi hefur stungið upp á, ákjósanlegra en aðferð sú er nú tíðkast, því að eigi verður því neitað, að það virðist miður heppilegt, að prestur og hreppstjóri semji hvor í sínu lagi skýrslu um gangverð, án þess að bera sig að neinu leyti saman um verðlagið, enda verður eigi allsjaldan sú raun á, að óhæfilega mikill mismunur kemur fram í þessum tveimur skýrslum á verðlagi sömu vörutegundarinnar í einni og sömu sveitinni. Einnig verð jeg að álíta að önnur ákvæði lagafrumvarpsins sjeu, þegar á allt er litið, haganlegri og miði til bóta frá því, sem nú er. En þar sem svo er ákveðið í lagafrumvarpinu, að »prestur« skuli vera meðlimur nefndar þeirrar, er skipa skal í hverjum hreppi til að undirbúa verðlagsskrár, þá er eins og alþingi hafi gleymt það, að margir hreppar eru hjer á landi, er ná yfir meira en eitt prestakall, og þar sem því fleiri en einn prestur eru búsettir, en að aptur á móti eru til fleiri hreppar, er heyra undir tvö eða fleiri prestaköll án þess, að prestur sá, er í hlut á, sje búsettur í hreppnum. Að því er til allra þessara hreppa kemur, eru ákvæði lagafrumvarpsins, að því er snertir skipun hinna umræddu nefnda, óframkvæmanleg, því að eigi inniheldur frumvarpið nein þau fyriræmi, er skorið geti úr því, hvaða prestur eigi að sitja í nefndinni í þessum tilfellum, þegar svo hagar til.

## 2. gr.

130

Lækning allra hunda í sýslunni fer fram tvisvar á ári, í maímánuði og nóvembermánuði. Hvar og hvern dag þessara mánaða lækningin fer fram í hverjum hreppi, ákveða lækningamenn fyrir fram, og tilkynna hlutaðeigendum með viku fyrirvara. Skylt er eigendum hundanna að flytja þá á lækningastaðina.

## 3. gr.

Lækningunni skal hagað þannig, að hverjum hundi sje gefið inn 5 grömm af arekadufti eða 8 grömm af kamaladufti hrærðu út í vatni, graut, eða mjólk, og inntakan itrekuð eptir 12 tíma. Vanalega fá hundarnir klýju eptir inntöku, en reyna verður að koma í veg fyrir að þeir selji upp fyrsta háltímann eptir hvora inntöku, með því að hafa af fyrir þeim, vekja hug þeirra á einhverju, láta vel að þeim eða, ef það ekki dugar, gera þá sneypa o. s. frv. Eptir  $\frac{1}{2}$  til 3 klukkutíma gengur ormurinn niður af hundinum. Meðalið sje gefið inn á fastandi maga. Lækningin stendur yfir í 24 tíma, og mega hundarnir einkis neyta þann tíma, en sjeu lokaðir inni í úthýsi, er sje þó hvorki fjárhús nje heylaða. Þegar lokið er lækningunni, skal baða hundana úr *fjárbaði* og því næst afhenda þá eigendunum. Hús það, er lækningin hefur farið fram í, skal hreinsa vandlega á eptir, og brenna allt, er gengið hefur niður af hundunum eða grafa að minnsta kosti 2 álnir í jörð niður.

## 4. gr.

Verði vart við bandorma í einstökum hundum milli lækningatíma, skal tilkynna það lækningamönnum, og gera þeir þá ráðstafanir til að lækna þá svo fljótt sem unnt er. En eigi verða þeir hundar samt undanþegnir lækningum á hinum fyrirskipuðu tímum.

## 5. gr.

Nú valda forföll, að hundur kom eigi til lækninga, og skal húsbóndi hans, svo fljótt sem unnt er, færa hann lækningamönnum, en álitast ella hafa skotið honum undan lækningu.

## 6. gr.

Allir þeir hundar, er enginn finnst eigandi að, skulu lækningamenn annast um, að þegar sjeu drepnir.

## 7. gr.

Lækningamenn skulu hafa bók, er löggilt er af sýslumanni, skulu þeir á hverju ári rita í hana skrá yfir hundaeigendur í hreppnum og tölu þeirra

---

Galli sá, er nú hefir verið bent á, á lagafrumvarpi því, sem hjer er um að ræða, virðist mjer að hljóti að verða því til fyrirstöðu, að það öðlist allrahesta staðfesting í þeirri mynd, sem það nú er í, en þar sem jeg, eins og tekið hefir verið fram, álit ákvæði þess, þegar nefndur galli er undanskilinn, haganlegri og greinilegri en reglur þær, sem nú er fylgt, leyfi jeg mjer að vekja máls á því, hvort ráðaneytið eigi finni ástæðu til, að leggja fyrir alþingi það, er næst kemur saman, frumvarp til laga um þetta efni, er innihaldi lík ákvæði og lagafrumvarp það, er hjer liggur fyrir, en þar sem svo sje ákveðið, að það skuli falið stipts-yfirvöldunum að gjöra út um það, hvaða prestur skuli sitja í nefnd þeirri, er ræðir um í 1. grein frumvarpsins, í þeim hreppi, þar er annaðhvort enginn eða þá fleiri en einn prestur er búsettur.

- 130** hunda, er þeir hafa haft til lækninga frá hverjum einum. Fyrir hver árslok skulu þeir senda sýslunefndinni skýrslu samhljóða bókinni.

8. gr.

Hreppsnefndin annast útvegum meðala og sjer um, að ávallt sjeu til nægar byrgðir af þeim. Borgun fyrir meðulin skal tekin úr sýslusjóði, er einnig borgar lækningu hundanna, 50 aura fyrir hvern hund, samkvæmt reikningi, er sýslunefndin úrskurðar.

9. gr.

Alla sulli úr slátruðu fje og hause af höfuðsóttarkindum skal brenna og skulu lækningamenn hafa eptirlit með því, að fylgt sje nákvæmlega fyrirmælum laga nr. 18, 22. maí 1890, 5. gr.

10. gr.

Lækningamenn skulu iðulega áminna menn um að gæta allrar varkárni í umgengni við hunda, hafa stöðugar gætur á því, að hundar nái ekki í mataræða vatnsilát eða fáí að liggja í rúmum manna. Börnum skal alls eigi leyft að leika sjer að hundum.

11. gr.

Vanræki lækningamenn að hlýða þessari reglugjörð, varðar það 5—10 kr. sekt eptir málavöxtum. Sje hundi skotið undan lækningu af ásettu ráði eða hirðuleysi eða sje lækningamönnum sýnd óhlýðni eða mótþrói, varðar það 5—10 kr. sekt eptir málavöxtum. Sektirnar renna í sýslusjóð.

Þetta er öllum hlutaðeigendum til vitundar gefið.

Skrifstofu Þingeyjarsýslu, 25. júní 1896.

*B. Sveinsson.*

#### Embættisskipan og sýslunar.

4. septbr. var prestaskólakandidat *Birni L. Blöndal* af landshöfðingja veitt *Hofsprestakall á Skagaströnd* í Húnavatnsprófastsdæmi, samkvæmt kosning safnaðarins, frá farðögum 1896 að telja.

3. septbr. veitti landshöfðingi cand. med. & chir. *Magnúsi Ásgeirssyni* styrk fyrir 1 ár, frá 1. ágúst 1896 að telja, sem aukalækni í *Grímsnesshreppi*, *Biskupstungnahreppi*, *Hrunamannahreppi*, *Gnúpverjahreppi*, *Skeiðahreppi* og *Þingvallahreppi* í *Árnessýslu*.